

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	61	Konu: Heliport İşletme Hizmetleri Temel ve Tazeleme Eğitimi Kurs Programı
Tarih	05/08/2022	
Kurulda Gör. Tarihi	02/08/2022	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı		

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 19/07/2022 tarihli ve E-10058203-101.04-53773840 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen Heliport İşletme Hizmetleri Temel ve Tazeleme Eğitimi Kurs Programı'nın ekli örneğine göre uygulanması hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Dr. Ahmet İŞLEYEN
Üye

Mehmet Baki ÖZTÜRK
Üye

Doç. Dr. Cem GENÇOĞLU
Üye

Dr. Mehmet GÜNDÜZ
Üye

Dr. Hüseyin YORULMAZ
Üye

Kâmil YEŞİL
Üye

Ercan TÜRK
Üye

Dr. Hüseyin KORKUT
Üye

Prof. Dr. Cihad DEMİRLİ
Kurul Başkanı

UYGUNDUR
.../.../2022

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

PROGRAMIN ALAN ADI	:	
PROGRAMIN SEVİYESİ	:	
PROGRAMIN KREDİSİ	:	
PROGRAMIN ADI	:	Heliport İşletme Hizmetleri Temel ve Tazeleme Eğitimi Kurs Programı
PROGRAMIN DAYANAĞI	:	Bu kurs programı, 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği (SHY-14B), Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teorik Bilgi Sınav Talimatı (SHT-1F), Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havaalanları Dairesi Eğitim Talimatı (SHT-Eğitim/HAD), Heliport Yapım ve İşletimi Esasları Talimatı (SHT-HELİPORT), Talim ve Terbiye Kurulunun 17.02.2021 tarihli ve 5 sayılı Kararı ile onaylanan çerçeve programı esas alınarak hazırlanmıştır.

PROGRAMIN KAYIT KABUL ŞARTLARI

Bu kurs programına 19 yaşından gün almış ve en az ortaokul düzeyinde eğitimini tamamlamış bireyler katılabilir. Temel eğitimi başarıyla tamamlayanlar her iki yılsonunda tazeleme eğitimine katılır.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu kurs programını başarı ile tamamlayan kursiyerlerin aşağıdaki amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

1. SHY-14B Yönetmeliği ve SHT-HELİPORT Talimatı'nın genel esaslarını kavramaları
2. Havacılıkta kullanılan görsel yardımcılarının özelliklerini ve amaçlarını kavramaları
3. Yer hizmetleri ve yer emniyeti, yabancı madde hasarları (FOD) hakkında bilgi sahibi olmaları
4. Helikopter tip ve modellerinin özelliklerini kavramaları
5. Heliportlarda yangınla mücadele kriterlerini uygulamaları
6. Hava araçlarının kaza kırım ve kurtarılması ile ilgili bilgileri kavramaları
7. Heliportlarda güvenlik ve acil durum planlarını kavramaları

PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Program içeriğinde yer alan ve teorik eğitim gerektiren konuların işlenişinde anlatım, soru cevap, tartışma, beyin fırtınası, örnek olay; uygulamalı eğitim gerektiren konuların işlenişinde ise gösteri, gösterip yaptırma, bireysel çalışma ve grup çalışması gibi öğretim yöntem ve teknikleri uygulanır. Ayrıca öğretim süresince basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta, yakından uzağa ve yaşama yakınlık gibi öğretim ilkeleri dikkate alınır.
2. Öğretme-öğrenme sürecini zenginleştirmek amacıyla konuların işlenişinde eğiticinin hazırladığı ders notları ile konuya ilişkin video ve sunu gibi görsel, işitsel materyaller kullanılır. Uygulamalı eğitim kapsamında kursiyerlerle yangınla mücadele konusunda tatbikat yapılır.
3. Program süresince ortam, malzeme, araç gereç ve cihazlara yönelik önlemler 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında eğitimi veren kurum tarafından alınır. Tatbikat öncesinde gerekli uyarılar eğitici tarafından yapılır. Tatbikat eğiticinin gözetimi ve denetiminde gerçekleştirilir.
4. Programa katılarak 13 saatlik eğitimi başarıyla tamamlayan kursiyerlere yönelik olarak SHY-14B Yönetmeliği doğrultusunda iki yıl aralıklarla 7 saatlik tazeleme eğitimi verilir. Tazeleme eğitimi kapsamında program içeriğindeki bütün konular için 1 ders saati ayrılır.

EĞİTİCİNİN NİTELİKLERİ

Bu kurs programında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün Havaalanları Dairesi Eğitim Talimatı'nda (SHT-Eğitim/HAD) belirtilen niteliklere sahip olanlar eğitici olarak görevlendirilir.

PROGRAMIN SÜRESİ

Bu kurs programı günde en fazla 8 ders saati olarak uygulanır.

Heliport İşletme Hizmetleri Temel Eğitimi Kursu

Teorik Eğitim Süresi : 12 ders saati+30 dakika

Uygulamalı Eğitim Süresi : 30 dakika

Toplam Süre : 13 ders saati

PROGRAMIN ÜNİTE/KONU, KAZANIM VE SÜRE DAĞILIMI

HELİPORT İŞLETME HİZMETLERİ TEMEL VE TAZELEME EĞİTİMİ KURS PROGRAMI		
ÜNİTE/KONU, KAZANIM VE SÜRE TABLOSU		
ÜNİTE/KONU	KAZANIMLAR VE AÇIKLAMALARI	SÜRE
A. SHY-14B YÖNETMELİĞİ VE SHT-HELİPORT TALİMATI GENEL ESASLARI 1. Amaç, Kapsam, Tanımlar ve Kısaltmalar 2. Heliport Yapım İzni ve Ruhsatlandırma Gerekliliği 3. Heliport Talimatları 4. Heliportların Dizayn Kriterleri 5. Heliport Yöneticisi Tayini ve Nitelikleri 6. Heliport Emniyet Standartları	1. SHY-14B Yönetmeliği ve SHT-HELİPORT Talimatı'nın amaç ve kapsamını açıklar. 2. SHY-14B Yönetmeliği ve SHT-HELİPORT Talimatı'nda geçen tanım ve kısaltmaları ayırt eder. 3. Heliport yapım izni ve ruhsatlandırma gerekliliği ile ilgili bilgileri açıklar. 4. Heliport yapım ve işletme esaslarını açıklar. 5. Heliportların uluslararası dizayn kriterlerini ve esaslarını açıklar. 6. Kullanıcı ve işletmecinin kullanım şartlarını ayırt eder. 7. Heliport emniyet standartlarını açıklar.	Teorik Eğitim Süresi 3 Ders Saati Uygulamalı Eğitim Süresi: -
B. GÖRSEL YARDIMCILAR 1. Göstergeler, Rüzgâr Yön Göstergesi, Heliport Tanıtma İşareti, Azami Ağırlık, D Değeri İşaretleme ve Alan İşaretleme	1. Görsel yardımcılarının anlamlarını açıklar. 2. Görsel yardımcılarının kullanım amacını ve faydalarını açıklar. 3. Görsel yardımcılarını kullanım amaçlarına göre ayırt eder.	Teorik Eğitim Süresi 1 Ders Saati

<p>2. Işıklandırma Sistemleri, Mania Işıklandırmaları, Yönlendirme ve İkaz Levhalarının Kullanım Amacı ve Faydaları</p>		<p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>
<p>C. YER HİZMETLERİ, YER EMNİYETİ VE FOD HASARLARI</p> <p>1. Heliport Dizayn Kriterleri</p> <p>2. Yer Hizmetleri</p> <p>3. Yer Emniyet Kuralları</p> <p>4. Yolcu Emniyeti, Personel Kıyafeti ve Davranış Şekilleri, Yer Destek Ekipmanları</p> <p>5. Personel İçin Koruyucu Donanımlar</p> <p>6. FOD Yabancı Maddelerin Tanımlanması, FOD'yi Meydana Getiren Sebepler ve FOD'nin Engellenmesi için Alınması Gereken Tedbirler</p>	<p>1. Heliport dizayn kriterlerini açıklar.</p> <p>2. Heliport dizayn kriterlerinin uygulamada sağladığı faydaları açıklar.</p> <p>3. Heliportlara kullanım amaçlı gelen helikopterlere verilen yer hizmetlerini sınıflandırır.</p> <p>4. Yer emniyet kurallarını açıklar.</p> <p>5. Yolcu emniyetini sağlama ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p>6. Personel kıyafetlerini ayırt eder.</p> <p>7. Personelin davranış şekillerini açıklar.</p> <p>8. Yer destek ekipmanlarının kullanım amaçlarını açıklar.</p> <p>9. Personel koruyucu donanımları ayırt eder.</p> <p>10. Personel koruyucu donanımları kullanmanın önemini benimser.</p> <p>11. Yabancı maddelerin insanlara ve hava araçlarına verebileceği zararları açıklar.</p> <p>12. Yabancı maddelerin zararlarının önlenmesi için alınacak tedbirleri sınıflandırır.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi 2 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

<p>Ç. HELİKOPTER TİPLERİ VE MODELLERİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Helikopterlerin Çalışma Prensibi 2. Helikopterlerin Gövde, Motor ve İniş Takımları, Kuyruk Sistemi 3. Kullanımda Olan Helikopterler Hakkında Genel Bilgilendirme 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Helikopter tiplerini ve modellerini özelliklerine göre sınıflandırır. 2. Helikopterlerin çalışma prensibini açıklar. 3. Helikopterin bölümlerini ayırt eder. 4. Helikopter işletmecisinin kullanım şartlarını açıklar. 	<p>Teorik Eğitim Süresi 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>
<p>D. YANGIN VE YANGINLA MÜCADELE KRİTERLERİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Yangın Tipleri ve Yangınların Meydana Geliş Nedenleri 2. Yer Seviyesi ve Yükseltilmiş Heliportlardaki Yangın Düzeyleri 3. Heliportlarda Yangın Kategorileri, Mücadele Süreleri ve Sistem Gereklilikleri 4. Kurtarma Ekipmanları 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Helikopterlerde ve heliportlarda meydana gelebilecek yangın tiplerini ayırt eder. 2. Yangının meydana geliş nedenlerini sınıflandırır. 3. Yer seviyesi ve yükseltilmiş heliportlardaki yangın düzeylerini açıklar. 4. Heliportlarda yangın kategorilerini, mücadele sürelerini ve sistem gerekliliklerini açıklar. 5. Yangından kurtarma ekipmanlarını sınıflandırır. 6. Yangını önleyici tedbirleri sıralar. 7. Yangın anındaki hareket tarzını açıklar. 8. Yangın tatbikatında yangınla mücadele kurallarını uygular. 	<p>Teorik Eğitim Süresi 1 Ders Saati+30 dakika</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: 30 dakika</p>

<p>5. Yangına Karşı Alınması Gereken Tedbirler ve Yangın Anında Hareket Tarzı</p> <p>6. Uygulamalı Yangın Tatbikatı</p>		
<p>E. KAZA KIRIM VE KURTARMA</p> <p>1. SHY-13 Yönetmeliği'nin Detayları</p> <p>2. Kaza Bildirimi ve Yapılacak İşlemler</p> <p>3. Hava Aracı Hasarlarının Sınıflandırılması ve Önleyici Tedbirler</p>	<p>1. Hava aracı kazalarında yapılması gerekenleri ve bildirim şekillerini SHY-13 Yönetmeliği doğrultusunda sınıflandırır.</p> <p>2. Kaza kırım ve kurtarmada hareket tarzlarını açıklar.</p> <p>3. Hava aracı hasarlarını özelliklerine göre sınıflandırır.</p> <p>4. Hava aracı kazalarını önleyici tedbirleri açıklar.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi 2 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>
<p>F. GÜVENLİK VE ACİL DURUM PLANI</p> <p>1. Güvenlik Tedbirleri ve Sabotaj</p> <p>2. Güvenlik Tedbirleri ile İlgili Mesai İçi ve Sonrası Yapılacak İşlemler</p> <p>3. Acil Durum Ekiplerinin Oluşturulması</p> <p>4. Acil Durum Hâlinde Alınması Gereken Tedbirler</p>	<p>1. Heliportlarda alınacak güvenlik tedbirlerini açıklar.</p> <p>2. Sabotaj durumunda yapılacak işlemleri sıralar.</p> <p>3. Güvenlik tedbirleri ile ilgili mesai içinde ve mesai sonrasında yapılacak işlemleri sıralar.</p> <p>4. Acil durum ekiplerinin oluşturulmasında dikkat edilecek hususları açıklar.</p> <p>5. Acil durum hâlinde alınması gereken tedbirleri sıralar.</p> <p>6. Güvenlik konusunda protokol yapılması gereken kurumları açıklar.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi 2 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

5. Protokol Yapılması Gereken Kurumlar ve Acil Durum Hallerinde İrtibat Kurulacak Numara ve Birimler	7. Acil durumlarda irtibat kurulacak birimlerin numaralarını ayırt eder.	
TOPLAM SÜRE:		13 Ders Saati

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ ESASLAR

Program sonunda Özel Öğretim Kurumları Mevzuatı ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün Teorik Bilgi Sınav Talimatı'nın (SHT-1F) ilgili maddeleri doğrultusunda sınav yapılır. Bu sınavda 100 üzerinden en az 75 puan alan kursiyerler başarılı sayılır. Teorik sınava ilişkin soru dağılımı aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde yapılır:

ÜNİTE	SORU SAYISI
SHY-14B Talimatı ve SHT-HELİPORT Yönetmeliği Genel Esasları	4
Görsel Yardımcılar	3
Yer Hizmetleri ve Yer Eğitimi/Yabancı Madde Hasarları (FOD)	3
Helikopter Tipleri ve Modelleri	3
Yangınla Mücadele	2
Kaza Kırım ve Kurtarma	3
Güvenlik ve Acil Durum Planları	2
TOPLAM SORU SAYISI	20

BELGELENDİRME

Ölçme ve Değerlendirme ile İlgili Esaslar bölümünde belirtilen ölçütler doğrultusunda başarılı olan kursiyerlere Özel Öğretim Kurumları mevzuatı çerçevesinde Kurs Bitirme Belgesi düzenlenir.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ

1. Ders sunumları
2. Projeksiyon
3. Resimler
4. Videolar
5. Helikopter maketi
6. Plotter